

Latvijas vides aizsardzības fonda darbības programma 2025. – 2026. gadam (dabas jomai)

Budžeta apakšprogramma 21.02.00 "Vides aizsardzības projekti"	1
Budžeta apakšprogramma 21.13.00 "Nozares vides projekti"	7
Latvijas vides aizsardzības fonda konkursu plāna laika grafiks 2025. – 2026.gadam	8

Budžeta apakšprogramma 21.02.00 "Vides aizsardzības projekti"

Latvijas vides aizsardzības fonda (turpmāk – Fonds) likums nosaka, ka Fonda līdzekļi paredzēti tādu vides aizsardzības pasākumu un projektu finansēšanai, kas veicina ilgtspējīgu tautsaimniecības attīstību, integrējot vides aizsardzības prasības visās tautsaimniecības nozarēs, lai nodrošinātu iedzīvotāju tiesības dzīvot kvalitatīvā vidē, saskaņā ar valsts vides politikas pamatnostādņēm un spēkā esošajiem Latvijas un Eiropas Savienības (turpmāk- ES) normatīvajiem aktiem. Tāpat Fonda likums paredz ieviest pietiekamus pasākumus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai, kas šīs budžeta apakšprogrammas ietvaros veicina labvēlīga aizsardzības stāvokļa sasniegšanu un saglabāšanu īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, kā arī īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumu ieviešanu.

Apakšprogrammas mērķis ir atbalstīt **dabas aizsardzības projektus**, kuru ietvaros tiek īstenotas praktiskas aktivitātes (pasākumi) un nacionālas nozīmes multisektoriāli dabas aizsardzības pasākumi.

Nemot vērā budžeta apakšprogrammā "Vides aizsardzības projekti" pieejamo finansējuma apjomu, kā arī, vides politikas aktualitātes un prioritātes Latvijā un ES, 2025. - 2026.gadā Fonda finansējums tiks piešķirts kvalitatīvi sagatavotiem projektiem, atbilstoši projektu konkursu nolikumos noteiktiem nosacījumiem, šādu darbības virzienu īstenošanai:

- 1) Sabiedrības apziņas par dabas draudzīgu un atbildīgu dzīvesveidu veicināšana (izpratnes veidošana)** - sabiedrības informēšana un izpratnes veidošana par aktuāliem bioloģiskās daudzveidības aizsardzības un politikas jautājumiem un uz sabiedrību kopumā vai uz konkrētām mērķgrupām vērsta vides komunikācija, kas skaidro vides politikas problēmjautājumus un izvēlētos risinājumus, izmantojot mediju sniegtās iespējas. Darbības virziena ietvaros tiek atbalstītas arī sabiedrības izglītošanas un iesaiste, bērnu un jauniešu vides apziņas veicināšanas aktivitātes, ieguldījums sabiedrības nākotnes līderos, veicinot augstāku vides apziņas līmeni kopumā;
- 2) Dabas aizsardzība** – dabas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un pieejamības sabiedrībai nodrošināšana;
- 3) Rīcībspējas uzlabošana** kvalitatīva vides stāvokļa nodrošināšanai un virzība uz aprites ekonomiku: iespējas un politikas instrumenti dabas resursu ilgtspējīgai izmantošanai, starpsektoru sadarbībai, klimata neitralitāte un klimata noturība, u.c.
- 4) Finansējums nacionālas nozīmes dabas aizsardzības projektiem.**

Lai īstenotu noteiktos darbības virzienus, valsts budžeta apakšprogrammai 21.02.00 "Vides aizsardzības projekti" tiek noteikti **pieci stratēģiskie projektu konkursu virzieni** un finansējuma indikatīvais sadalījums 2025. -2026. gadam.

Stratēģiskais virziens projektu konkursu aktivitātēm	2025.g EUR	2026.g* EUR
I Sabiedrības izpratnes par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu veicināšana medijos	59 000	59 000
II Sabiedrības izpratnes veidošana par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un līdzdalības veicināšana (akcijas, kampaņas), t.sk. bērnu un jauniešu vides apziņas veicināšanas pasākumi	118 000	118 000

III	Sugu un biotopu stāvokļa uzlabošanas pasākumi, lai sekmētu ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas 2030.gadam¹ un Prioritāro rīcību programmas Natura 2000 tīklam Latvijā (2021–2027)² mērķu sasniegšanu t.sk.	531 000	531 000
	<i>Sugu un biotopu stāvokļa uzlabošanas pasākumi</i>	191 000	
	<i>Pasākuma "Latvijas dabas vērtību nacionālās aizsardzības un apsaimniekošanas programmas 2018 - 2030 īstenošana"</i>	190 000	
	<i>Dabas aizsardzības plānu izstrāde IADT</i>	100 000	
	<i>Bioloģiski vērtīgo zālāju atjaunošana</i>	50 000	
IV	Atbalsts dabas aizsardzības sistēmas dalībnieku rīcībspējas uzlabošanai kvalitatīva dabas vides stāvokļa nodrošināšanai t.sk	324 666,51	324 666,51
	<i>Atbalsts dabas aizsardzības politikas veidošanai un īstenošanai – datu vākšana un analīze, kapacitātes stiprināšana, vides NVO, zinātnisku institūciju un VARAM padotības iestāžu un/vai struktūrvienību sadarbības projekti vides politikas veidošanai un īstenošanai, pilotprojekti</i>	324 666,51	
V	Nacionālas nozīmes projekti, t.sk.	1 037 655,99	1 037 655,99
	* Nacionālais botāniskais dārzs	470 437,33	
	** Latvijas Dabas fonds	28 735,66	
	*** Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs	538 483,00	

**finansējuma sadalījums aktivitātēm 2026.gadā tiks precizēts atbilstoši 2025.gada projektu rezultātiem un apakšprogrammā pieejamajiem līdzekļiem*

I. Sabiedrības izpratnes par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu veicināšana medijos

Fonda atbalstāmo projektu mērķis ir nodrošināt kvalitatīvas vides informācijas pieejamību un veicināt kā izvēlēto mērķauditoriju informētību, tā sabiedrību kopumā par apkārtējās vides stāvokli un rīcībām kvalitatīva vides stāvokļa uzturēšanā, izvēloties atbilstošu plašsaziņas līdzekļu un satura formu.

Izvērtējot Fonda līdzekļu ieguldījumus, būtiska finansējuma daļa tiek novirzīta sabiedrības izglītošanai un informēšanai par vides jautājumiem. Līdzšinējā stratēģija tika balstīta uz dažādu mērķgrupu un sabiedrības kopumā informēšanu caur plašsaziņas līdzekļiem tiešā veidā par dažādiem aktuāliem vides un dabas aizsardzības jautājumiem ar mērķi paaugstināt kopējo vides apziņu, t.sk. popularizēt videi draudzīgu dzīvesveidu sabiedrībā. Tomēr jāņem vērā, ka pēdējos gados mainās gan sabiedrības mediju lietošanas paradumi, gan Latvijas mediju vide, mediju pieejamības un patēriņš, kas ietekmē arī Fonda finansējumu pasākumiem, kas koncentrēti uz konkrētiem mērķauditorijas sasniegšanas veidiem un nodrošina regulāras informācijas izplatīšanu sabiedrībai saprotamā veidā.

Fonda tuvāko gadu iecere būs jau iepriekš atbalstītā vides komunikācijas saturiska pārorientēšana, pielāgojot atbilstošajām mērķauditorijām piemērotu komunikācijas kanālu izvēli, pamatojoties uz mūsdienu plašsaziņas līdzekļu darbības un sabiedrības saziņas tendencēm. Svarīgi turpināt sabiedrības vides apziņas veidošanu caur aktivitātēm plašsaziņas līdzekļos, kas veicinātu jaunu, radošu un inovatīvu pieeju sabiedrības izglītošanā par vides un dabas aizsardzības problēmu kopumu, izmantojot sabiedrībā populārus, pieprasītus plašsaziņas līdzekļu kanālus un komunikācijas platformas, izvēloties aktuālu tēmas komunikācijas formu un veidu. Būtiska loma satura veidošanā ir veicināt vēl ciešāku partnerību starp satura veidotājiem (vides tematikas ekspertiem) un medijiem, kas nodrošinātu kvalitatīvas, objektīvas un valsts vides politikai atbilstošas informācijas izplatīšanu sabiedrībā.

¹ https://ec.europa.eu/environment/strategy/biodiversity-strategy-2030_lv

² <https://www.daba.gov.lv/lv/prioritaro-ricibu-programma-natura-2000-tiklam-latvija-2021-2027>

Stratēģiskie pamatnosacījumi:

1. Atbalstīto projektu ietvaros tēmas tiek pasniegtas vairākos (ne mazāk kā divos/trīs) mediju un komunikāciju kanālos, ievērojami palielinot komunikāciju interneta vidē, t.sk. komunikāciju sociālajos medijos.
2. Projekta konkursa būtība ir tematiskais pasūtījums kā skaidrojošais darbs par noteiktajām stratēģiskajām tēmām, ar auditorijas virzību uz atbildīgu rīcību, virzot konkrētas mērķauditorijas uz videi un dabas aizsardzībai draudzīgu paradumu ieviešanu.
3. Plašsaziņas līdzekļu kompetence un atbildība par satura kvalitāti, nodrošinot valsts vides politikai atbilstošu viedokļu komunikācijas iespēju.
4. Vēlama sadarbība (gan satura veidošanā, gan mediju iesaistē) viena projekta ietvaros pēc iespējas plašākas auditorijas sasniegšanai ar vienu vēstījumu gan starp dažādiem medijiem, gan starp nevalstiskajām organizācijām (biedrības un nodibinājumi, turpmāk – NVO), gan vides aizsardzības institūcijām un medijiem.
5. Satura veidošanā obligāta ir vides eksperta iesaiste un viedokļu, kas balstīti uz objektīvu, pārbaudītu, pamatotu un valsts vides politikai atbilstošu informāciju, atspoguļošana.
6. Iesniedzēji / īstenotāji – plašsaziņas līdzekļi, komersanti; sadarbības partneri - nevalstiskās organizācijas.

Sasniedzamie rādītāji un kopējā sniedzamā auditorija:

- a) Jaunu un jau iepriekš finansētu projektu, kas nodrošinātu uzsākto izglītošanas mērķu pēctecību, īstenošana,
- b) Finansēti / īstenoti 2-3 projekti, kas būtu spēcīgi savā izvēlētajā tematiskajā fokusā,
- c) Sasniegtā tiešā mērķauditorija, izmantojot medijus ~ 1 miljons Latvijas iedzīvotāju,
- d) Kopumā vismaz 10 multikanālu komunikācija dažādos medijos un komunikācijas platformās.

Plānotie rezultāti:

Starp kompetentiem satura veidotājiem un plašsaziņas līdzekļiem tiek veidota pozitīva sadarbība ar ilgtermiņa ieguvuma nozīmi. Dažādi skaidrojoši un izglītojoši vēstījumi sasniedz būtisku Latvijas sabiedrības daļu, veicinot kopējo vides apziņas veidošanos, kā arī paaugstinot izpratni par konkrētiem vides un dabas aizsardzības jautājumiem. Ar konkursa nosacījumiem tiktu veicināta kvalitatīva un valsts vides politikai atbilstoša satura veidošana un izvietošana atbilstošos plašsaziņas līdzekļu kanālos un sabiedrības sociālās saziņas platformās.

II. Sabiedrības izpratnes veidošana par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un līdzdalības veicināšana (akcijas, kampaņas), t.sk. bērnu un jauniešu vides apziņas veicināšanas pasākumi

Sabiedrības izglītošanas kampaņas, akcijas līdz šim bijušas nozīmīgas no Fonda regulāri finansiāli atbalstītas aktivitātes. Attiecīgi arī projektu īstenotāji, t.sk. vides NVO, ir uzkrājuši vērtīgu pieredzi un kapacitāti sabiedrības izglītošanā par dažādiem vides jautājumiem, veicinot sabiedrības līdzdalību un iesaisti vides jautājumu risināšanā. Tāpat būtisks ir ieguldījums sabiedrības nākotnes līderu attīstībā, finansiāli atbalstot informatīvus un izglītojošus pasākumus bērnu un jauniešu vides apziņas veicināšanā, izmantojot inovatīvas, efektīvas un uz ilgtspējīgu rezultātu orientētas tēmu pasniegšanas metodes.

Šajā periodā tiks turpināta tādu aktivitāšu īstenošana, realizējot īstermiņa un vidējā termiņa saturiskās prioritātes dabas komunikācijā, kas sniedz atbalstu dabas politikas veidošanai un īstenošanai Latvijā, veidojot izpratni par dabu, bioloģisko daudzveidību un ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, kā arī veicinot sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņu dabai draudzīgā virzienā. Saturiski projekti īstenojami sinerģijā ar profesionāliem nacionāla un reģionāla mēroga akciju un kampaņu rīkotājiem, tādejādi projektu ietvaros panākot gan risināmo problēmu (projekta tēmu, ideju, mērķu) definēšanu, gan to kvalitatīvu pasniegšanu attiecīgajai izvēlētajai mērķauditorijai.

Stratēģiskie pamatnosacījumi:

1. Projekta konkursa būtība ir tematiskais pasūtījums sabiedrības izglītošanai, iesaistot mērķauditoriju (t.sk. bērnus un jauniešus) praktiskajās aktivitātēs (akcijas/kampaņas) un īstenojot labākās prakses demonstrējumu pasākumu aktivitātes.
2. Projekts var būt fokusēts gan uz kādu noteiktu mērķauditoriju (piem., bērni, jaunieši, profesionālā nodarbošanās), gan uz sabiedrību kopumā nacionālā vai reģionālā līmenī.

3. Būtiski kritēriji projekta augsta vērtējuma saņemšanai ir projekta saturiskā nozīmība valsts dabas politikas kontekstā un komunikācijas praksē pierādīta efektivitāte darbā ar projektam plānoto mērķauditoriju, kā arī finansējuma un tieši sasniegtās mērķauditorijas attiecība.
4. Aktivitāšu īstenošanā veicināma vairāku NVO sadarbības partnerība, t.sk. partnerība ar reģionālajām dabas NVO.

Sasniedzamie rādītāji un kopējā sasniedzamā auditorija:

- a) Sasniegtā informētā auditorija (300 – 400 tūkst.),
- b) Sasniegtā tiešā mērķauditorija (~ 50 tūkst.),
- c) dabas izglītības pasākumos tieši iesaistīto bērnu un jauniešu skaits (~ 2 tūkst.).
- d) Sasniedzamais vēlamais rezultāts:
 - 5-7 projekti - dabas izglītības nacionāla un reģionāla (vismaz 3-4 novadu ietvaros) mēroga akcijas, kampaņas un publiski pasākumi;
 - 5-7 dabas izglītības pasākumi, kuros tieši iesaistīti bērni un jaunieši, t.sk. aktivitātes ar tiešu ieguldījumu sabiedrības nākotnes līderos;
 - vismaz 2 projekti - fokusēti uz kādu atsevišķu sabiedrības grupu vai atsevišķas profesijas pārstāvjiem.

Projektu īstenošanas nosacījumi:

- 1) Nacionāla un reģionāla mēroga akciju un kampaņu rīkotājiem projektā plānoto uzdevumu izpildei var paredzēt gan klātienē, gan neklātienē pasākumus .
- 2) Bērnu un jauniešu dabas apziņas veicināšanas pasākumi jāīsteno vairāku reģionu ģeogrāfiskajā tvērumā, īstenojot aktivitātes ar tiešu ieguldījumu sabiedrības nākotnes līderos.
- 3) Nav atbalstāmi projekti, kuru galvenā komponente ir teritoriju sakopšana, nomētņu rīkošana skolēnu brīvlaikā, publisks izklaides un svētku pasākums bez izglītošanas mērķa (*šos elementus var izmantot, bet tie ir tikai kā auditorijas piesaistes instruments, t.i. projekta aktivitātes var tikt realizētas šādos veidos, bet minēto aktivitāšu finansēšanu nevar iekļaut attiecināmajās izmaksās*).
- 4) Iesniedzēji / īstenotāji – NVO, zinātniskās institūcijas. Komersanti var tikt piesaistīti kā projekta partneri.
- 5) Izglītojošu, pašapziņu motivējošu un atbalstošu aktivitāšu īstenošana jaunajiem līderiem, t.sk. iespējama sabiedrībā atzītu, populāru cilvēku iesaiste projekta aktivitātēs jauno nākotnes līderu iedvesmošanai un motivēšanai.

Plānotie rezultāti:

Katru gadu tiktu finansēti / īstenoti projekti, kuros vairākas NVO vai zinātniskās institūcijas, sadarbojoties kā partneri, kā arī, piesaistot kompetentus un pieredzējušus nacionāla un reģionāla mēroga akciju un kampaņu rīkotājus, mērķtiecīgi iesaista konkrētu definēto attiecīgā projekta mērķauditoriju.

III. Sugu un biotopu stāvokļa uzlabošanas pasākumi, lai sekmētu ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas 2030.gadam un Prioritāro rīcību programmas Natura 2000 tīklam Latvijā (2021–2027) mērķu sasniegšanu

Fonda pieejamais finansējuma apjoms nav pietiekams fundamentālu liela mēroga problēmu risināšanai dabas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas jomā, tādēļ Fonda stratēģiskais darbības virziens šajā sektorā ir turpināt iepriekšējos periodos iesākto atbalstu tādu aktivitāšu īstenošanai, kam nav pieejami ES struktūrfondu un citu ES finanšu instrumentu resursi, šādi nodrošinot dažādu finansēšanas avotu nepārklāšanos vai papildinājumu citu finansējuma avotu plānotajām darbībām. Būtiski turpināt atbalstu projektiem, kas vērsti uz ES nozīmes biotopu un sugu saglabāšanu un stāvokļa uzlabošanu, kā arī Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju tīkla Natura 2000 pilnveidošanai. Turpinās atbalsts bioloģiski vērtīgo zālāju atjaunošanai.

Papildu piešķirtais finansējums 2025.-2026.gadā tiks novirzīts ES nozīmes aizsargājamo biotopu saglabāšanas pasākumiem Natura 2000 teritorijās Latvijā, praktiski ieviešot un īstenojot pasākumus vadlīnijās noteikto aizsargājamo biotopu saglabāšanai Latvijā.

Stratēģiskie pamatnosacījumi:

1. Īstenojamās prioritārās aktivitātes aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzībai un saglabāšanai, kas noteiktas Prioritāro rīcību programmā Natura 2000 tīklam (2021-2027), dabas aizsardzības plānos un/vai sugu aizsardzības plānos, ņemot vērā vadlīnijās noteikto³.
2. Pasākumi, kuru ietvaros tiks īstenotas dabisko zālāju (ES nozīmes aizsargājamo biotopu) atjaunošanas aktivitātes, tiek īstenoti konkursa nolikumā noteiktās teritorijās.
3. Dabas aizsardzības plānu izstrāde ĪADT.
4. Atbalstāmas aktivitātes, kas papildina ES fondu aktivitātes, vai arī, kas nav finansējamas no ES fondiem.

Sasniedzamie rādītāji un indikatīvie rezultāti:

- a) Veicināta vidēji 8-10 īpaši aizsargājamo sugu saglabāšana un/vai ES nozīmes īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošana un/vai atbilstoša apsaimniekošana;
- b) Vidēji gadā 8 ĪADT realizēti prioritārie apsaimniekošanas pasākumi.
- c) Dabisko zālāju (ES nozīmes aizsargājamo biotopu) atjaunošana – vairāk nekā 50 ha
- d) Izstrādāts vismaz 1 dabas aizsardzības plāns.

Projektu īstenošanas nosacījumi:

- 1) Saskaņā ar plāniem, tiek īstenotas prioritārās aktivitātes aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzībai un saglabāšanai. Pasākumi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un dabas resursu pieejamībai sabiedrībai tiek īstenoti īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.
- 2) Sugu un biotopu aizsardzības un saglabāšanas pasākumi tiek īstenoti gan ĪADT (tai skaitā Natura 2000 teritoriju tīklā) un mikroliegumos, gan ārpus tām.
- 3) Projektu īstenošana iespējama arī trešo personu īpašumos, bet īstenojamām aktivitātēm jābūt prioritārām no dabas aizsardzības viedokļa un īstenošanai jāparedz papildus risku novēršanas plāns (t.sk. bet ne tikai vienošanās ar nekustamā īpašuma īpašnieku par turpmāku teritorijas izmantošanu dabas aizsardzības mērķiem vismaz piecus gadus pēc projekta īstenošanas), lai nodrošinātu projekta īstenošanu un tālāko rezultātu uzturēšanu pēc projekta īstenošanas beigām.
- 4) Projektiem, pēc noslēguma pārskata pieņemšanas, tiek noteikts vismaz piecu gadu rezultātu pēcuzraudzības uzturēšanas periods un nosacījums par turpmāku teritorijas izmantošanu dabas aizsardzības mērķiem vismaz 5-10 gadus pēc projekta beigām.
- 5) Iesniedzēji/īstenoņi: NVO, pašvaldības. Īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un biotopu apsaimniekošanas pasākumiem var pieteikties arī Latvijas Republikā reģistrēta juridiska persona (piem., Z/S; SIA; kuras valdījumā vai turējumā esošā īpašumā/īpašumos, tiks īstenotas projekta aktivitātes.
- 6) Projekta īstenošanas laiks vidēji 12-18 mēneši.

Plānotie rezultāti:

Katru gadu tiktu finansēti 15 - 20 projekti, īstenojot sugu un biotopu, kā arī ĪADT apsaimniekošanas prioritāri nepieciešamās aktivitātes sugu un biotopu aizsardzībai un saglabāšanai ar augstu pievienoto vērtību un ilgtermiņa ieguldījumu.

IV. Atbalsts dabas aizsardzības sistēmas dalībnieku rīcībspējas uzlabošanai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai

Fonds sadarbības projektu finansēšanu starp vides institūcijām, NVO un zinātniskām institūcijām uzsāka 2014.gadā. Līdzšinējā pieredze un projektu rezultāti rīcībspējas uzlabošanai kvalitatīva vides stāvokļa nodrošināšanā ir apliecinājums, ka aktivitāte ir sniegusi būtisku ieguldījumu vides politikas jomā un ir jāturpina. Par to liecina arī sadarbības iestāžu (valsts vides iestādes) pozitīvās atsauksmes par sasniegtajiem projektu rezultātiem.

Prioritāri turpmāko divu gadu periodā ir veicināt datu ieguves, analīzes un digitalizācijas pasākumus vides politikas prioritāro jautājumu risināšanai, kā arī praktiskas dabas politikas ieviešanas un rezultātu novērtēšanas aktivitātes. Sadarbojoties valsts dabas institūcijām ar dabas NVO un zinātniskām institūcijām var tikt īstenoti stratēģiski svarīgi darbības virzieni, nodrošinot dabas politikas veidošanas un ieviešanas aktivitātes.

Vienlaikus, lai sniegtu atbalstu vides institūciju darbam dabas politikas praktiskajā ieviešanā, ir jāmotivē vides NVO un zinātniskās institūcijas apzināties savu faktisko kapacitāti un iespējas realizēt konkrētas darbības, kuru rezultāts ir politikas dokumentos noteikto mērķu sasniegšana.

³ [ES nozīmes biotopu aizsardzības un apsaimniekošanas vadlīnijas](#)

Stratēģiskie pamatnosacījumi un sasniedzamie rādītāji:

1. Sadarbības projektu īstenošana notiek sadarbojoties valsts dabas institūcijām ar vides NVO un zinātniskām institūcijām, īstenojot Vides politikas pamatnostādņēs 2021.- 2027. gadam⁴ noteiktās prioritātes un tām pakārtoto rīcību virzienus un uzdevumus.
2. Valsts dabas institūcijas projektā piedalās kā Sadarbības iestādes, nodrošinot regulāru komunikāciju ar projekta īstenotāju un projekta darba uzdevumu izpildes kvalitātes uzraudzību.
3. Prioritārās atbalstāmās aktivitātes: datu ieguve, analīze, digitalizācija un praktiska sadarbība dabas politikas veidošanai (t.sk. labākās prakses demonstrēšana un ieviešana, rezultātu novērtēšana, dokumentu un rekomendāciju izstrāde).
4. Iesniedzēji / īstenotāji: NVO, zinātniskās institūcijas.

Plānotie rezultāti:

Katru gadu tiks īstenoti ap 15 dažāda mēroga projekti, kas radītu praktiski izmantojamu rezultātu valsts vides institūcijām vides politikas veidošanai un/vai ieviešanai.

V. Nacionālas nozīmes projekti

Tiks turpināta ilgtermiņa sadarbības projektu atbalstīšana atbilstoši aktuālajiem līgumiem (t.sk. bet ne tikai atsevišķu pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumiem) un sadarbības memorandiem, kas noslēgti ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju vai Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju (turpmāk – VARAM) par ilgtermiņa sadarbību noteiktu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas problēmjaudājumu risināšanā, t.sk. lai nodrošinātu Latvijas un ES tiesību aktu prasību izpildi.

Indikatīvais ikgadējais finansējums nacionālas nozīmes prioritārajiem projektiem tiek paredzēts vismaz 1,037 milj. EUR, tomēr finansējuma apmērs un atbalstāmās aktivitātes katram nacionālas nozīmes projektam ir izvērtējams individuāli, pamatojoties uz VARAM kā nozares atbildīgās iestādes sniegto viedokli un nosacījumiem.

Sasniedzamie rādītāji un indikatīvie rezultāti:

- a) Nodrošināts finansējums VARAM sadarbības memorandu un deleģējuma līgumu īstenošanā projektu īstenošanai.
- b) Piekrastes apsaimniekošanas praktiskās aktivitātes realizētas vismaz 10 pašvaldību teritorijās.
- c) Uzturēts un pilnveidots dabas novērojumu portāls Dabasdati.lv.
- d) Rīgas Nacionālā Zooloģiskā dārza darbības atbalsts.
- e) Nacionālā Botāniskā dārza darbības atbalsts.

⁴ <https://www.varam.gov.lv/lv/media/25691/download>

Budžeta apakšprogramma 21.13.00 "Nozares vides projekti"

Apakšprogrammā tiek īstenota Vides politikas pamatnostādnēs noteiktu un citu prioritāru projektu un pasākumu finansēšana dabas aizsardzībā, tai skaitā institūciju kapacitātes stiprināšanas un darbības atbalstīšana, kas nodrošina papildu atbalstu VARAM un VARAM padotības iestāžu konkrētas funkcijas īstenošanai un/vai atsevišķas funkcijas izpildes kvalitātes paaugstināšanai.

Lēmums par konkrētu aktivitāšu finansēšanu VARAM un VARAM iestādēm tiek pieņemts VARAM, finansējumu 630 879 eiro apmērā sadalot pēc valsts budžeta prioritāro pasākumu izvērtēšanas principa. Informāciju par VARAM pieņemto lēmumu Fonda administrācija sagatavo izskatīšanai Fonda Konsultatīvajā padomē un Fonda padomē.

2025. un 2026. gadā Fonda finansējums paredzēts sekojošu rīcības virzienu īstenošanai:

- veikspējas stiprināšana dabas aizsardzības kontroles un dabas politikas izstrādes un īstenošanas jomās (t.sk. noteikta profila personāla kvalifikācijas un kompetences celšana, pētījumu un plānošanas dokumentu izstrāde);
- bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un aizsardzības pasākumi, t.sk. sugu un biotopu stāvokļa uzlabošanas pasākumi, lai sekmētu ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas 2030.gadam mērķu sasniegšanu, un Natura 2000 teritoriju nacionālā aizsardzības un apsaimniekošanas programmā noteiktie pasākumi;
- starptautisko saistību dabas jomā izpilde;
- sabiedrības izglītošana (t.sk., bet ne tikai izglītojošie pasākumi, semināri, konferences, kampaņas).

Sasniedzamie rādītāji un indikatīvie rezultāti:

1. Nodrošināta nozares dabas projektu un pasākumu finansēšana vides aizsardzībā:
 - a) Īstenotas aktivitātes veikspējas stiprināšanai - 4
 - b) Īstenotas aktivitātes bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un aizsardzības pasākumiem - 3
 - c) Īstenotas aktivitātes starptautisko saistību dabas jomā izpildei - 1
 - d) Īstenotas aktivitātes sabiedrības izglītošanas jomā - 3
2. Nodrošināta dabas aizsardzības iestāžu veikspējas stiprināšana, izstrādājot pētījumus, plānošanas dokumentus un organizējot dabas izglītības aktivitātes.

Atšķirībā no citiem gadiem finanšu plānošanā, indikatīvais finansējuma sadalījums, t.i. minimālais vai maksimālais viena pasākuma finansējuma apjoms, iestādēm nav noteikts. Tomēr Pasākumu īstenošanai jāņem vērā iepriekš noteikto VARAM un VARAM padotības iestādēm indikatīvi pieejamo finansējumu, kas koriģēts, ņemot vērā papildus piešķirto finansējumu apakšprogrammā konkrētam gadam, kā arī iestādes pasākumiem iepriekšējos gados faktiski izlietoto un nepieciešamo finansējuma apjomu.

Latvijas vides aizsardzības fonda konkursu plāna laika grafiks 2025. – 2026. gadam

I Sabiedrības apziņas par dabai draudzīgu un atbildīgu dzīvesveidu veicināšana medijos

	Izsludināšana	Iesniegšana	Īstenošana	Plānotā summa, EUR
2025	I.cet. 2025	II.cet.2025	06.2025 – 10.2026	59 000
2026	I.cet. 2026	II.cet.2025	06.2026 – 10.2027	59 000

II Sabiedrības izpratnes veidošana par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un līdzdalības veicināšana (akcijas, kampaņas), t.sk. bērnu un jauniešu apziņas veicināšanas pasākumi

	Izsludināšana	Iesniegšana	Īstenošana	Plānotā summa, EUR
2025	I.cet. 2025	II.cet.2025	06.2025 – 10.2026	118 000
2026	I.cet. 2026	II.cet.2025	06.2026 – 10.2027	118 000

III Sugu un biotopu stāvokļa uzlabošanas pasākumi, lai sekmētu ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas 2030.gadam un Prioritāro rīcību programmas Natura 2000 tīklam Latvijā (2021–2027) mērķu sasniegšanu

	Izsludināšana	Iesniegšana	Īstenošana	Plānotā summa, EUR
2025	I.cet. 2025	II.cet.2025	06.2025 – 10.2026	531 000
2026	I.cet. 2026	II.cet.2025	06.2026 – 10.2027	531 000

IV Atbalsts dabas aizsardzības sistēmas dalībnieku rīcībspējas uzlabošanai kvalitatīva vides stāvokļa nodrošināšanai

	Izsludināšana	Iesniegšana	Īstenošana	Plānotā summa, EUR
2025	I.cet. 2025	II.cet.2025	06.2025 – 10.2026	324 666,51
2026	I.cet. 2026	II.cet.2025	06.2026 – 10.2027	324 666,51

V Nacionālas nozīmes projekti

	Iesniegšana	Īstenošana	Plānotā summa, EUR
2025	Atbilstoši Nosacījumiem	01.2025 – 12.2025	1 037 655,99
2026	Atbilstoši Nosacījumiem	01.2026 – 12.2026	1 037 655,99

*finansējuma sadalījums aktivitātēm 2026.gadā tiks precizēts atbilstoši 2025.gada projektu rezultātiem un apakšprogrammā pieejamajiem līdzekļiem

Atbilstoši Fonda padomes lēmumam var tikt veiktas izmaiņas konkursu plāna laika grafikā.